

Locuint'a Redactorului
si
Cancelari'a Redactiunii
e in
Strat'a Morarilor Nr. 18.

FEDERATIUNEA

Diurnalul politicu, literariu, comercialu si economicu.

Va esi Mercuri-a, Vineri-a si Dominec'a.

Scrisorile nefrancate nu se voru
primi decat numai de la corespon-
dinti regulari ai „Federatiunii.”
Articlii tramisi si nepublicati se
voru arde.

Pretulu de Prenumeratiune:
Pre trei lune . . . 3 fl. v. a.
Pre siese lune . . . 6 „ „
Pre anulu intregu . . . 12 „ „
Pentru Roman'a:
pre a. intregu 30 Fr. = 80 Lei n.
„ 6 lune 15 „ = 15 „ „
„ 3 „ 8 „ = 8 „ „
Pentru insertiuni:
10 cr. de linia, si 80 cr. tacs'a tim-
brale pentru fiesce-care publica-
tiune separatu. In lotulu deschisu
20 cr. de linia.
Unu esemplariu costa 10 cr.

De pre campulu resbelului.

Regele Vilhelmu, care este totodata si belliducele supremu alu armatoru nemtiesci d'in Franci'a a credintu degiã de doue ori, cã si-a terminatu sangeros'a opera pre pamentulu francesu, — si a nume, mai antãu veni la acãsta convic-tiune dupã bataiele de la Metz, candu anuciã poporulu germanu prin gur'a reginei August'a, cã francesii sunt nimiciti cu totulu, si cã i-sã deschisa calea spre Parisu; era momentulu alu doilea, care lu intari in credinti'a sa, fã catastrof'a de la Sédan, urmata, precum se scie, in 2. sept. Inse betranulu belliduce si rege s'a insielatu in calcululu sãu, cã-ci cu dorere trebue sã veda, cã resbelulu totu nu e terminatu, si cã pre germanii sãi i accepta pote de aci inainte greutãtile cele mai mari. Acestu-a e unu resbelu, care va formã epoca in istori'a resbeloru si a omenimei, unu resbelu, care de la inceputu a fostu plinu de eveniminte surprindetorie, neacceptate si neprecalculabile, si care ofere admirabilulu fenomenu, cã cu câtu trupele germane casciga rezultate mai mari si mai multe, cu atãta devinu in una puse-tiune mai grava si mai problematica, si cã aceste rezultate gigantece, in locu sã marãsca in gradu si mai mare puterea prevalenta a germaniloru, o reducu la unu numeru, asiã dîcundu, aproape egalu cu alu puterii armate a francesiloru. De aci se pote esplicã si interesulu expansivu, cu care lumea cauta la evenimentele militare si politice d'in Parisu. E dreptu, cã imperiulu francesu, asiã numitu alu doilea, e batutu si nimicitu, inse in loculu lui s'a innaltiatu republic'a francesã, si acãsta se afla in momentulu presinte numai la inceputulu resbelulu sãu, care va fi unu resbelu de esistintia, si ale carui a urmãri si fine nu le pote nime prevedã.

Raporturile franceze si prusesci, ce le primiramu despre evenimentele mai noue, petrecute pre campulu resbelului, si-contradicu unulu altui-a. — Raporturile prusesci nu sciu sã ni spuna absolutu nemic'a despre luptele de la Vissous, d'in 17. sept., despre cari ni raportara scirile franceze; d'in contra buletinele franceze ignorãza cu totulu evenimentele de la Scéaux, d'in 18. sept., anunciate d'in partea prusiloru; era in 22. sept. primiramu mai multe sciri franceze, cari ni spunu despre trei perderi suferite d'in partea prusiloru la Meudon, Athis si Logny. De asemenea si despre bombardarea mai recinta a cetãtii Toul audãmu numai atãta, cã acãsta s'a intemplat in 19. septemvre, inse ce rezultatu a avutu, nu se scie de siguru, cã-ci prusii dîcu, cã rezultatulu e pre partea armatoru loru, era raportulu francesu sustiene, cã garnison'a d'in cetate a respinsu asaltulu, si a demontatu batteriele prusesci. Totodata prusii mai ascundu si una erumpere a maresialulu Bazaine d'in Metz, intreprinsa in 14 septemvre. E lucru curiosu, cã datulu erumperei (14. sept.) convine cu datulu scirei telegrafice a diuariului anglesu „Daily Telegraph”, publicata in Nr. trec. alu diuariului nostru, conformu carei-a 6000 francesi d'in armat'a lui Bazaine, condusi de generalulu Canrobert, au frantu liniile prusiloru si innãntezã spre Parisu.

Cu privire la esecutarea asediãrii cetãtii Strassburg primiramu urmatoriulu raportu prusescu, datatu d'in 18. sept. „De trei dîle, canonad'a e era-si forte viua; citadel'a se impusca numai cu tunuri de calibrulu celu mai mare. In 16. si 17. sept., Strassburg-ulu fã de nou impuscatu cu granate, si de doue dîle se vedu incendie mari in mai multe puncte ale cetãtii. Asediãtii au aruncatu era-si glontie aprindetorie in cetatea Kehl, carea e aproape nimicita.”

D'in Luneville se scie, cu datulu 18. sept., cã resbelulu poporalu incepe a se pune in miscãre; tieranii, insufletiti de preutime, prindu armele si se arunca a supra trupeloru nemtiesci. Asiã, dupa unu raportu prusescu, in 16. sept. s'a intemplat una lovire vehementa la Baccarat intre tieranii francesi si intre una colona de Landwehr si usari d'in Kassel, cari formau la olalta una po-

tere cam de 100 fetiori. Tieranii voru fi fostu cam la 500 omeni; inse pre langa totu numerulu loru prevalentu, ei fure imprãsciatu de nemti cu perderi mari.

Diuariulu „Bund“ d'in Bern publica urmatoarele date despre situatiunea d'in Parisu: „Dupa ce capital'a Franciei e incungurata pre deplinu de cãtra armatele inimice, d'in provincie nu mai concourgu trupe ajutatorie. Garnison'a consiste d'in 600.000 fetiori, d'intre cari cam la 250.000 sunt postati in sianturi si in fortificatiuni, era 350.000 sunt asiediati in cetate, cari se voru intrebuintia parte pentru aperarea puncteloru amenintiate, parte pentru crumperi. Toti acesti-a sunt degiã bine inarmati si exercitati; in acãsta privintia Parisulu a facutu minuni in decursu de 8 dîle. Fabriceloru private au gatitu in 8 dîle 200.000 bucãti de chas-sepots. Preste putienu, in sianturi voru fi asiediate 400 mitrailleuse noue. Parisianii sunt forte insufletiti, si accepta pregatiti pre inimicu.”

In una corespondintia d'in Parisu, datata d'in 17. sept., cetimu cu privire la pregatirile de resbelu, cã in dîn'a susu mentiunata au mai sositu in capital'a Franciei 4000 gardisti mobili. Vice-admiralulu Fourichon a mersu la Tours, avendu misiunea d'a organisã rescularu poporulu in tota Franci'a. Elu e recunoscutu de unu organisatoriu escelinte si de unu barbatu cu energiã mare.

Evenimentulu dîle este convenirea ministru-lui de esterne alu republicei franceze, Jules Favre, cu contele Bismarck, intemplata in 22. sept., la Meaux, in departare ostica cam de 5 mile de Parisu. Scopulu acestei conveniri a fostu inchisãrea pãcii intre puterile belligerante. Despre stipulatiunile de pace proiectate de Bismarck, nu se scie alta-ce, decãtu cã Prussia pretinde sã se rectifice confiniile d'intre Germania si Franci'a in linia verticala de-a-lungulu Mosellei si a Vogesiloru, precum si demolirea fortãretiei Metz carea va remanã si pre venitoriu Franciei. Ca garantia, cumcã constituant'a franceza, conchiamata pre 2. oct., va primi conditiunile de pace, Bismarck cere ocuparea Parisului. Jules Favre i-a dechiaratu, cã va presintã guvernulu conditiunile de pace si, la casu candu acestu-a le va adoptã, lu-va recerã pentru o alta convenire. Cu acãsta s'a terminatu conferintia de una diumetate de ora a ministri-loru ambeloru state belligerante, fãra ca sub decursulu acestei a sã se fia sistatu operatiunile de resbelu si inimicetiele.

Dupa scirile d'in Tours, venite in 22. sept., prusii au parasitu departementulu de la Renulu superioru, si recrutarea pentru armat'a francesã s'a reinceptu de nou. Fortãretia Toul fã atacata, in 19. sept., in modu forte vehementu de cãtra prusii, inse garnison'a respinse ataculu loru si li-a demontatu si stricatu batteriele. — Caletorii d'in Versailles, cari au sositu in Mans, spunu despre una perdere a prusiloru suferita la Meudon. — Dupa scirile d'in Orleans, prusii au suferitu, in 19. sept., doue perderi, un'a la Athis, era cealalta la Logny. — Pre cum spuseramu si mai susu, prusii tacu cu totulu despre aceste loviri, nefavoritorie armatoru loru, pre cari ne demintãndu-le neci cãtu e mai putienu, trebue sã li dãm totu credimentulu.

Unu telegramu d'in Tours ni spune, cã in tienutulu de la Mantes s'au ivitu calãretii prusesci. — In Fenestrange s'a gasitu unu balonu nou d'in Metz, care contine una multime de epistole. — Garnison'a d'in Strassburg a facutu una erumpere in noptea d'in 13. spre 14. sept., a surprinsu pre inimicu in grope, unde i-a sfãrimatu doue regimente. Prusii s'au incercatu in noptea d'in 17. spre 18. sept. a asaltã cetatea, inse fure respinsi cu perderi terribile. — De asemenea fã respinsu cu perderi mari si unu atacu contr'a fortãretiei Toul.

Dupa buletinele prusesci, cu ocaziunea incungurãrii Parisului, au avutu locu urmatorielle loviri gloriose: In 17. sept., inimiculu fã respinsu la Brevamies, in directiune nordica; in 18. s'a intemplat una lovire mica la Bicetre, si in 19. inimiculu fã scosu d'in puse-tiunea lui de la Bicetre

provediuta cu sianturi, perdiendu 7 tunuri; perderele nemtiloru sunt mice in proportiune cu a le francesiloru. — In Versailles s'au prinsu 2000 gardisti mobili.

Conformu sciriloru mai recinte, in Tours s'a latitu fãim'a, cã 2000 de prusii, cari fure imprãsciatu intre Rithiviers, Malesherbes si Puisseaux, sunt aplecati a se predã francesiloru. Se dîce totodata, cã ei posãdu una multime de tunuri.

Cãrti scolastice pentru scolele rurali.

Daca voimu seriosu, ca scolele noastre poporali in anulu scolasticu viitoriu, ce se va incepe in lun'a lui octobru, sã corespondu inaltei loru chiamãri facia de cultur'a generale si facia de interesele nostre vitali natiunali, eforiellu scolastice au detorintã imperativa a face tote pregatirile necesãrie, pentru ca anulu scolasticu sã se pota incepe regulatu la tempulu sãu si pentru ca invetiamentulu sã se pota continuã fãra intrerumpere si cu rezultatu.

Aceste pregatiri necesãrie d'in partea eforielloru scolastice s'aru estinde: la ingrigirea despre localitate de scola, repararea si provederea scolei cu instrumente de invetiamentu, conscrierea prunciloru obligati la invetiatura de tote dillele si la invetiatura repetitoria, la in rigirea de invetiatori si castigãre de cãrti scolastice si de instrumente pentru scrisore. — Cu asta ocaziune voiu a vorbi despre ceste d'in urma, cu atãtu mai vãrtosu, cã-ci am esperiatu, cã multi preuti si preste totu multe eforie scolastice nu cunosc, cari sunt cãrtile mai apte pentru scolari si scole, nu sciu pretiulu acelorã cãrti, nici modulu, cum si de unde se potu ele castigã.

Dupa ce m'am nesuitu a cunosce tote cãrtile scolastice romane pentru scolele poporali, cutediã a face aci urmatoriulu catalogu alu acestoru cãrti, insemnandu si pretiulu loru si a-lu recumendã eforielloru scolastice:

1. Tabele de parate, compuse de V. Arnarosiu in Lapusulu-Ungurescu, — acum sunt sub tipãriu, — cu indrumãre pentru invetiatori 5 fl. 20 cr.

Patru tabele mari de litere, edate de tipografiã archidiecezana romana in Sabiu, nu sunt de intrebuintiatu, altcum costa 40 cr.

2.* ABC-dãriulu lui Z. Boiu 23 cr.

3.* Manuducere pentru invetiatori la ABC-dãriulu lui Z. Boiu 24 cr.

4. ABC-dãriulu lui V. Petri 25 cr.

5. ABC-dãriulu, edatu de tipografiã archidiecezana romana in Blasiu, ar' fi fostu bunu dora in alu 17 seclu, costa 10 cr.

Acestu ABC-dãriu, pote pentru cã este estinu, a aflatu intrare in multe scole, dar' este numai in detrimentulu invetiamentulu.

6. Carte de lectura romanesca de V. Romanu 40 cr

7.* Carte de cetire de Z. Boiu 40 cr.

Ambele sunt bune si instructive.

8.* Gramaticã romana de N. Mihaltianu: pentru II. clase 10 cr.

9. „ „ „ pentru III. „ 16 „

10. „ „ „ pentru IV. „ 24 „

11. Elemente de gramaticã romana, de V. Stilesco (pentru invetiatori) 20 cr.

12.* Aritmetica cu cifre 25 cr.

13. „ de Stoianu, in Blasiu 15 cr.

14.* Metodica calculatiunei in capu 32 cr.

15.* Computulu in scol'a poporale, I. Popescu. — Manualu pentru invetiatori 1 fl.

16. Aritmetica pentru scolele poporali, de V. Romanu 25 cr.

17. Geometria elementaria, de G. Eustatiu 60 cr

18.* Elementele Geografiei 30 cr.

19. Geografia Ardelului, I. M. Moldova-nu in Blasiu 25 cr.

20.* Elementele istoriei universale 30 cr.

21. Elementele istoriei Transilvaniei, I. Rusu 35 cr.

22.* Elementele istoriei naturale 30 cr.

23. Elemente de istoria naturala, cu 12 tabele, (pentru invetiatori) 2 fl. 30 cr.

24. Economia, de T. Rosiu in Lapusulu-ungurescu 35 cr.

25.* Cartea de gradini, Dr. Vasiciu 50 cr.

26. Fizica scoleloru primarie, Ionescu (pentru invetatori), 84 cr.

27. Cosmografia pentru usulu scoleloru primarie, de Laurianu, 20 cr.

28.* Drepturile si detorintiele civili 20 cr.

29.* Catechismulu micu (pentru gr. or.) 20 cr.

30. Catechismulu micu pentru tinere mea gr. catolica, de Alexi, 7 cr.

31.* Istoria biblica, cu icone 25 cr.

32.* Instructiune pentru invetatori 20 cr.

Pentru invetiamentul intuitivu inca n'avemu manuale.

Cărtile notate cu * se potu trage de la directiunea tipografiei archidiececane romane d'in Sabiuu, — cele cu numirea locului, d'in locurile respective de la autoriu, er' cele fara numirea locului d'in librari'a lui S. Filtsch in Sabiuu.

Dorerc, ca prin timenturi nu sunt mai multe librarii, unde s'aru afla aceste carti, seu deposite la unii omeni increduti ai librariiei Filtsch, ai tipografelor archidiececane si respective ai autoriloru. Atunci cartile s'aru potu castiga mai iute si mai eftinu, ca-ci de presinte portulu postale urca de multe ori pretiulu cartiloru cu 3-4 cri.

Acum, dupa-ce eforiele scolastice cunosc cartile pentru scolari si invetatori, daca voru ca pruncii se le si aiba, inainte de inceputulu anului aru trebui ca, conscriindu pruncii obligati la scola dupa clasi, se procure d'in fondulu scolasticu seu d'in bani coadunati prin repartitiune, in numeru suficiente, tote cartile pentru scolari si invetatori, respective cate unu exemplariu pentru bibliotec'a scolastica. Asiu dice, ca aceste carti se le procure protopopii, fia-care pentru scolele d'in tractulu seu, dar', Domne feresce! — cei mai multi se ingrisescu de scole ca tieganulu de imbracarea fiiului seu golu, neavendu decatu una fune in grumadi.

Cărtile procurate se voru predă invetatoriului pentru ca se le imparta intre scolari, ai caroru parinti se voru indetora a solvi pretiulu cartiloru in casa scolei. — Scolarii de totu seraci voru capeta carti scolastice gratis, spre usu pentru scola si acasa, seu numai pentru scola.

Inca cate-va cuvinte relative la instrumintele pentru scriasore, precum: tablitiu, cerusa, papiru, negrela, pene, etc. — Aceste inca se se procure in massa si se se depuna la invetatoriu, pentru ca acestu-a, in casu de trebuinti'a, se pota da indata invetatoriloru tote cele necesarie. — Aci voiu a nota numai ca: a) se nu fia pruncu in scola, care se n'aiba tablitiu, fia proprietatea sa, fia a scolei; si b) in locu de papiru seu hartia de scrisu, se se cumpere libele de scrisu, nu numai d'in motivulu, ca sunt mai eftine (14 cola si invelitoria colorata, 1 bucata: 1 cruceriu) ca papirulu or

dinarin, ci si pentru ca aceste libele sunt liniate, deci au preferintia facia de papirulu simplu. Libelele de scrisu se potu cumpere in ori-care dutenu.

Precum economulu numai atunci va potu lucra pamentulu cu succesu, daca va ave tote uneltele necesarie: asi si invetatoriulu, numai atunci ni-va potu cultiva ceama i s c u m p a m o s i a, daca i vomu pune spre despusetiune tote uneltele, tote mediu-locele spre ajungerea scopului in lucrarea pre-dificila dar' de mare importantia a terenului invetaturei poporali, de la care ni depinde bunastarea, fericirea, prosperarea, ba chiaru si existinta natiunale

Codrus.

Unu suspinu d'in Districtulu Naseudului.

Pre candu tota Europ'a e in miscare, e de necesitate, ca si Romanii, d'in tote anghurule, se si manifeste semenele de vietia, se intoneze cordele doreriloru si suferintiloru loru si se si arete greutatile neaportabili, cauzate prin arbitriulu pseudo-constitucionalismulu dualisticu; Romanii inca trebuie se arete lumii, ca libertatea d'in marele regatu alu Stului Stefanu e unu monstru, er' constitutiunea basata pre asta libertate profanata e una ege-moniu, unu carceru inforatoriu pentru tote natiunile ne-magiare. Romanii sunt detori a se lupta pre tote caile pentru recastigarea drepturiloru rapite, pentru aperarea tesaurulu celui mai scumpu, conservatu pana asta-di cu atate sacrifice, cu atate riri large de sange, cu cari e ingrasata clasic'a nostra mosfa.

Deca aspiramu la unu venitriu ore-care, trebuie se portamu lupt'a cu tenacitatea si cu perseveranti'a, la cari ne deoblega sanctitatea causei romanismulu, la cari ne conjura anim'a si numele nostru.

Limba, cimentulu unei natiuni si tesaurulu celu mai pretiosu, pentru care Romanulu s'a luptatu mai multu decatu pentru vietia — asta-di Romanulu trebuie se o apere pana la estreme. Deca mai voiesce a se falu cu nobilulu nume de Romanu, trebuie se preferesca cu bucuria compactarea chiaru cu moartea, decatu cea mai neinsemnata repasire dela aperarea limbei sale. Candu elu va inceta de a apere acestu foculariu vestalicu, atunci i va inceta si vietia, atunci va inceta si elu de a figura ca mladitia d'in marea stirpe a divului Traianu.

Se dice, ca Romanulu a trecut prin multe si mari pericle, a suferitu bozesulu sangelui si alu focului, si totu si a ramasu curatu ca aurulu stracuratu, verde ca stegiarulu si vertosu ca stanca in munte. Da! i-au fostu grele suferintiele, au fostu inforatorie sarcinele ce le-au suportatu, dar' bravura, iubirea si alipirea sa ca tra limba si patria au fostu si mai mari. Suferintiele nu fure inse destule, ca-ci d'in nou suntemu amenintiati, d'in nou ni este periclitatu venitriuulu, d'in nou suntemu impedeati

intru desvoltarea si unificarea sentiemintelor romane. D'in nou suntemu amenintiati de ca tra idra d'in Pest'a, cu perderea averei celei mai pretiose, cu rapirea idiomei nostre; suntemu espusi torentelui magiarisatoriu.

Romanulu trebuie d'in nou se se fortifica la lupta, se preveda si se veghieze cu ochi de Argosu; trebuie se se apere cu poteri indicite, si er' se se apere!

Daca, lasandu aceste mari ingrigiri si recomandandu-le fia-carui Romanu, me intorc la fapte. Vinu a areta, pana unde au ajunsu incercarile magiarisatorie chiaru si pre la noi, prin acestu timentu romanescu.

Planulu vechiu, ide'a de a face unguri si d'in pietre, — ca-ci altcum sunt numai una mana de omeni in medioculu atatoru elemente mari si tari, — asta-di d'in nou voru se-lu realizeze. Stergerea drepturiloru d'in 63-4, uniunea Transilvaniei, legile de natiunalitate, s. a.; tote aceste facute de nobis sine nobis, calcandu-ni-se in petiore drepturile si protestele nostre solemne, sunt una lovitura mortala in existenti'a nostra.

Se nu mai vorbescu inse despre aceste nedreptatiri; ca-ci diuistic'a romana le-au descoperitu si aretatu destulu lumii. Cu acesta ocaziune, cu permisiunea d-tale, d-le Redactore, me marginescu la descoperirea manierelor si manipulatiuniloru unguresci, cu cari voru se puna in miscare masin'loru de magiarisare chiaru si aici, unde mai nece petioru de unguru nu existe, in acestu timentu locuitu de elementu puru romanescu. D'in scurt'a mea espunere, publiculu va potu cunoesce totu-una-data putient'a energia, cu care se apera interesele romanismulu prin acestu timentu de mari si importante suveniri istorice.

Este cunoscuta degia publiculu romanu portarea guvernulu facia cu acestu districtu, precum si a Naseudeniloru facia cu interesele cele mai vitali ale natiunei, de la ocaziunea alegeriloru de deputati la diet'a d'in Pest'a. Este cunoscutu, ca Romanii, la I. alegere, au fostu mandri si demni de numele loru, au fostu uniti in cugete si sentiri; er' incercarile inimiciloru si a papusieloru sale, asta-data au ramasu fara efectu. Corumperile, promisiunile, si alte de acesta categoria, ce nu facu mai alesu cu omenii intereselor, cu omeni cari preferesca a-si vinde conscienti'a si anim'a romanescu unoru amagiri si promisiuni vane?!... Eta, ca la a 2 si a 3 alegere, inimicii au reesitu invingatori, ba alesera de ablegatu pre unu magiaru!*)

De atunci guvernulu nostru puternicu nu slabesce de a-si baga d'in ce in ce mai afundu ghiarele, si de a-si intari influenti'a in acestu districtu, ce'a ce, a v e n d u o m e n i i s e i, i succede forte bine.

Intentionile lui se aretara mai evidentu cu ocaziunea Congregatiunei districtuale, timentu in 12 si

*) Este bine, ca nu s'a aflatu romanu in loculu acestu magiaru! Red.

FOISIORIA

Archeologia.

Pescera de la Obers'a Ialomitiei. — Pescera cu Olele. — Comora d'in cumpan'a Ciocarhului — Valea-Caselor; si Mormintele de pre Vulcan'a-Mare.)*

Civilisatiunea dacica, si diferitele virste ale acelei civilizatiuni potu interesa lumea scientifica asta-di, si ne ar' face pre noi interesanti acestei lumi. Da, am mai d'is'o, si o voiu repeta pana candu voiu potu fi auditu, ca misiunea nostra este se damu Istoriei tempii Daciloru pana unde ei potu intra in istoria, si se damu si sciintieloru archeologice pre omulu Carpatiloru preistoricu, ante-istoricu.

D'in Petrositi'a am mersu prin comun'a Moroenii, cele d'in urma case cari mai sunt pre acesti munti, si de unde este cu nepotintia de a mai sui cine-va alt felu de catu calare seu pre josu; am urcatu pre plaiulu Domnescu d'a stanga Ialomitiei, am suitu pre muntele Priporulu, apoi pre muntele Brandusiele care se potu talmaci d'in limbele celtice Domnele seu Craitielle, pentru ca Branu in acele glose insemneza craiu, rege, si prin urmare brandusia, regina, craiesu, domna. Curtesanii vechimei au consacratu frumosele flori „cratielle“ socieloru crailoru, si curtessanii anticuitatii au consacratu frumosele flori „brandusiele“ socieloru Braniloru; ast-felu nu departe de Muntele-Domnei este acestu munte alu Brandusieloru, si totu in acesti munti se scie, ca se gasesce si muntele lui Branu, seu cost'a lui Branu, si muntele lui Craiu, verfulu lui Craiu.

Aci in muntele Brandusiele a trebuitu se poposimu, pentru ca d'aci trebui se coborimu, ca se urcamu muntele Ordiea, care cine scie si elu alu cui nume porta, ca depre d'insulu se coborimu la Ialomiti'a, pre care se o trecemu ca se urcamu pre muntele Lespedei, d'in josulu muntelui Sieu'a, pre care se afla Pescera cu Olele.

D'in muntele Ordiea pana la Pescera cu Olele, ca-

lulu nu mai potu se merge, coborisiulu este rapede si garla plina de bolovani. A trebuitu se urcamu in susu pre Ialomiti'a cu piciorulu, pana se potemu gasi locu ca se trecemu garla pre bolovani, seu punendu lemne d'in bolovanu in bolovanu. Ap'a venia mare si turbure, dera aveamu omeni buni cari cunoseau bine locul.

Aci se incepu adeveratele nevoie; ploia de versa, nici inchipuire de veri-una poteca macaru, si muntele Lespedei tare si dreptu ca paretele pre aceste locuri. — Trebui se te sprijini de unu bradu ca se te aventi spre altulu, se te intaresci pre unu coltiu ca se te poti acati de altulu. — Astu-felu apropo de una ora urcamu veri-una diece insi pre acestu munte ca tra acea localitate, care se chiama Pescera cu olele.

D. Manolescu, sub-prefectulu acestei plasi, a fostu in adeveru admirabile, mai cu sema in aceste ore forte dificili. Amu spusu, ca ploia de versa.

Totu bagagiulu si restulu trupei, in care si dame, remasese in muntele Brandusiele la una slaba adapostire. Am adjunsu in fine pre siesulu muntelui.

Numele nu m'a insielatu si ostene'la mi-a fostu respaltita.

Ca se dau una idea archeologiloru despre primulu aspectu alu acestei numite pescere, i recomandandu desemnulu „dolmanulu danesu“ si „cerculu de petre sepulcrale“, fig. 98 si fig. 99, d'in admirabilulu uvragiu „omulu inainte de istoria“ alu lui Sir John Lubbock.

In adeveru, unu asemenea lucru eu n'am intaluitu pana acum, in 14 ani de candu frementu in tote verele verfurile si vaila muntiloru nostri. In adeveru, ca aci se vede cine-va in facia unei cladiri de uriasiu; in adeveru, ca omulu a trebuitu se fia tare in braciele si spetele lui ca se apuce, ca se asiedie, ca se construeze asemenea locuinta pre asemenea locuri, fara machinaria, fara anghiu, fara compena, fara mistria; negresitu ca omenii aceia au trebuitu se fia virtosi in muschi si tari in credintia; tari in credintia, pentru ca aci repausa si se afla cenusa mortiloru loru.

Preste petre mari, unu lespede petriou formeza unu acoperementu preste duce incaperi, un'a de 15 pitiore lungime si 8 pitiore largulu, c'una intrare si cu una esfre

improvit'a intrarii de 7 palme, inalte si large de trei palme; bolovani mari dreptu praguri si cate unu altu bolovanu ca trepta de coboritu intr'un'a. Intrandu in intrulu acestei-a, pre deschidietura de ca tra apusu, la drepta, este unu blocu de petra in forma patrata, altaru negresitu, inaltime de 4 palme si totu atatea de cate 4 laturile. Pre acestu altaru numai cenusia si cioburi amestecate cu unu felu de nisipu, pre care l'au bagatu aci vijellele ne gresitu pre timpi de seceta. D'aci numirea acestei capiste, Pescera cu Olele. Olele le au spartu dupa vremei omenii, cari voru fi intratu se se adapostesca aci, deca nu si ce-va Romani in gon'a Daciloru, seu si unii si altii, d'in tote unde de barbari ce va fi ratecitu pacii hasardulu in cursu de cate-va mii de ani.

Amu luat cate-va d'in aceste hirburi, tote vinete*) si albite pre d'in afara, si am strinsu si una catatime d'in acea cenusia, sacra pre candu sorele Mithr'a era D-dieu pre candu Zamolxe era profetulu seu, pre candu boulu Urus era simbolulu divin; seu potu si mai de d'inainte de tote aceste-a, pentru ca unde istoria nu vorbesce, induoiel'a si ipotesa sunt singurele cari potu se creeze in imaginatiunea nostra afirmari conjecturali. Albuliulu pre aceste ole este negresitu eshalarea lesai cenusiei d'intr'insule. Acest'a am observatu in mai multe ocaziuni. Traditiunea spune, ca sunt betrani cari au apcatu aci multe ole intregi: erau unele pre trei piciori si in marimi deosebite. Negresitu ca nenorociti cari si adrobitu aceste relique, au cautatu bani in cenusa ce contineau aceste ole. Acum inse, cestiunea nu mai este aci. Descoperirea cea mare este, ca Dacia acelei epoe, celu puciu, pre candu aceste capiste si da officiu divin, Dacia si-ardeau mortii.

Eta una descoperire atestata, necontestabile.

Scimu pre bine, ca omulu de candu inceputu se difera de animale prin afectiuni si sentimente, a fostu in tote partile ambarasatu de ce'a ce avea se face cu objectulu iubirii lui, cadavru langa d'insulu. Palestin'a ingropa cadavru dandu-lu vermiloru. Egiptulu lu usea in nisipu seu lu balsama spre etern'a conservare. Greci'a lu

*) Caracteristica daca in olaria, disa celta de anticuari.

*) Vedi Nr. 90 si 91 ai „Federat.“

13 l. c., despre carea voiți vorbi numai pre scurtu, relevandu momintele de mai mare importantia pentru noi.

Indata dupa deschiderea sedintiei, in 12 l. c., presedintele Dlu Capitanu supremu Ales. Bohatielu anuciã ca, — in urm'a responsului inaltului ministeriu de interne la reprezentatiunea comitetului district. carea suna: cã, fiindu intregu comitetulu compusu numai d'in Romani, cari nece a 20 parte nu sciu unguresce, protocolulu sè se porte numai in limb'a romana, — de-ora-ce ministeriulu nu vrè sè faca exceptiune dela lege, vedi Domne! protocolulu trebuie a se portã si in limb'a unguresca; — totu odata presedintele propune pre translatorulu districtuale de notariu onorariu si-lu incredintieã cu portarea protocolului in limb'a magiara. Membrii, cea mai mare parte cãti erau de facia, dupa propri'a loru declaratiune, primira acestu anuciã ca una lovitura de bomba; cu tote aceste nimene nu vorbi nece unu cventiulu.

Ei bine, dlu translatoru ocupa locul de notariu si se purcede la alte agende.

Trecemu la sedinti'a a dou'a, candu dlu presedinte, dupa verificarea prot. romanescu, propune adunarei ca, pentru crutiarea tempului, sè se alege una comisiune d'in cei ce sciu unguresce pentru verificarea protocolului ungurescu. Acèsta o combate d. M a x. L i c u cu argumentele cele mai valide, aretandu urmãrile acestei proceduri: si anume cã, deca comitetulu va partini asta propunere, elu dã testimoniã cã cunosece si recunosece limb'a magiara; pentru-cã a alege una comisiune pentru verificarea protocolului ung., insemneza verificarea prin insu-si Comitetulu. Cum pote inse una adunare sè verifice unu protocolu in una limba ce nu o pricepe de felu? *) Dupa-ce se mai opusera dd. Buzdugu, Max. Popu, Dr. Popu, St. Neamtiu, s., a., se cercã unu expediente spre a scapã de asta dilema, va sè dîca de a nu se opune regimului. Se facura mai multe propuneri, inae nu se primi d'in partea presidiului decãtu a dlui L u c h i, carea suna: ca sè se alege una comisiune d'in sinulu comitetului cu deplin'a incredere a acestui-a. Acèsta comisiune se pune la votisare nominal si se respinge cu 38 voturi contr'a 20.

Presied. B o h a t i e l u, pre a carui facia poteai ceti neindestulire si nemultumire, bachiaru si ore-care iritatie, declarã ca, deca protocolulu nu se verifica si in limb'a magiara, elu va suspende sied. pãna la 4 ore, candu se va verificã acestu protocolu si apoi se va sistã continuarea sedintielor. Acèsta schimbare a lucrurilor stirni in multi o ingrigire si temere . . . si . . . scie Domnediu ce! cine scie ce va mai urmã . . .

*) Dlu A l e s a n d r u B o h a t i e l u, Capitanulu Districtului de Naseudu, ni va deslegã indata acèsta enigma. Noi amu auditu de multu, cã Dea se pricepe de minune la asemenea lucruri. Red.

ardeã spre a-lu intorce elementelor, si Indi'a lu portã in spinare pãna putredia.

Adus'a d'in Greci'a Zamolxe in Daci'a modulu arderii cadavrelor? sèu acestu modu s'a imaginatu si aci precum s'a imaginatu si in Greci'a? Faptulu este, cã Dacii, ca si Romanii mai in urma, si-si ingropau, si-si ardeau mortii. Ori cãte scheleturi s'a intimplatu sè gasescu prin cetãti dace, nici unulu nu mi s'a parutu de femea.

Ardeau ore Dacii pre femea si ingropau pre barbati? Tempulu si cercetãri seriose voru potè sè deslege acèsta importanta cestiune.

Faptulu este, cã aci, in acèsta capiste daca, si pre acestu altaru d'in capiste, sunt multime de ole sparte, cari au servitu dreptu urne ce au fostu pline cu cenusia, negresitu nu cu cenusia de lemne, ci cu cenusia de omu.

Ploia de versa, si incepe a fi tardiu.

Alaturi cu acèsta sala, despartita printr'unu zidu formatu d'intr'unu singuru blocu de petra, si acoperita numai cu acel'a-si blocu de petra care acopere si prim'a sala, in forma de tinda, de umbraru aci, este una alta sala mai mica de cãtu cea d'antãiu, fara altaru intr'ins'a si fara nici una ingradire.

A incetatu ploia. Sèr'a este aproape. Ar' fi unu sacilegiu sè se faca cercãri de sapature nesocote intr'unu asemenea locu. A dormi aci este cu nepotintia. A trebuitu sè plecu, luandu cu mine numai cenusia si cãte-va hîrburi d'in vasele sacre ce au contienut'o, si silindu sè me intorcu unde romasese bagagiulu si restulu companiei, spre a merge d'aci sè adjungemu, cãtu de tardiu, la Pescer'a de sub obirs'a Ialomitiei, care erã capetulu excursiunii mele.

Acèsta s'a si facutu, pentru cã ori-cum omulu cobore mai iute de cãtu se sue, mai virtosu pre unu asiè alune cusi, si curendu am potutu fi la coi-alti ai nostri, spre a urmã potecele la S c h i t u l u d e l a P e s c e r ' a.

D'in muntele Brandusiele am trecut in muntele Surlele, care in adeveru are unu echo mai mare de cãtu cei-alti munti; apoi in muntele Dichiuulu, apoi in muntele Oborele, unde pastorii transilvani aducev vacele lor, apoi in muntele Nucetulu, apoi in muntele Bla'n'a, apoi in muntele L a p t i c i u l u, apoi

In sied. a 3., lucrulu se intogmi astfelu, cã verifi carea protoc. magiaru, la propunerea d. Ioachimu Muresianu, s'a incredintiatu biroului, adeca presedintelui si notariatului, ce'a ce este egal cu alegerea unei comisiuni, de ore ce si acèsta se face totu in numele Comitetului. — Trebuie sè insemnu aici, cu mirare, cã nimene nu a vorbitu nice o iota, nimene nu a facutu nece cea mai mica observatiune! Astfelu asta-di se inaugurã una dî de mare importantia pentru analele acestui districtu romanescu, . . . sè insemnamu bine diu'a de 13 septbre 1870, diu'a in carea fiii acestui districtu au primitu si recunoscutu limb'a magiara de limba domnitoria, de limba . . . er' dulceã nostra limba romana, — de-si nu asta-di, — mane sèu poimane va fi esilata era-si, remanendu singuru in gur'a poporului!

Sermana limba romanescã! Sermanu districtu naseudènu, care pre fruntea ta porti falnic'a inscriptiune, virtus romana redi v i v a, fiii tei asta-di, temendu-se nu sciu de ce, nu au nece atãta curagiu sè protesteze contr'a unei astfelu de procedure impertinente, ce pretinde imposibilitãti absurde, de cari se rusineza mintea si ratiunea, de a vorbi si de a manipulã cu o limba necunoscuta!! Ce umilintia!! Unde e vertutea romanescã? Oh tempuri! Dara destulu; sè mergemu mai departe.

In l. sied. mai anuciã d. pres. B o h a t i e l u cã, in urm'a legiloru scolastece, — a caroru tiente o scima, cã nu e alt'a decãtu magiarisarea cea mai astuta, — si in urm'a unei ordinatiuni ministeriale, este a se alege unu comitetu scolasticu districtuale, ce are sè inspectiuneze scolele si activitatea Comitelor scolastice confesiunale. Acèsta invitare o combatu dlu B u z d u g u cu argumente tari, aretandu masca legiloru scolastice, intentiunea loru magiarisatoria, pericolulu de a pierde scolele confesiunale, si prin urmare de a ni pierde limb'a, care Romanulu a aperatu-o pãna la ultimulu picuru de sange. Se mai opusera dd. M. L i c u, M a x. P o p u, v i e M o i s i l u, M u r e s i a n u, s. a. Se aretã, cã infintierea acestui Comitetu scolasticu este una absurditate, de-ora-ce membrii sèi aru fi totu-odata si membrii la comitet. fonduriloru scolastice, care comitetu este totu-odata si confesiunale, de unde ar' urmã ca, d. e. N i c o l a e d'in comit. Scolasticu sè vegheze totu preste N i c o l a e de la comit. fonduriloru. Èta logic'a acestui comitetu. D. P o r c i u s p r o p u n e, cã, de-ora-ce acestu comitetu este alesu d'in altu rendu, sè se provoce membrii alesi, ca sè abdice, si apoi sè se alegeã altii. Pentru consultarea membriloru, acèsta afacere se amènã pãna in sedinti'a prosima, candu, abdicandu unii si alegandu-se altii, se primi si acèsta. Astfelu inca unu triumfu splendidu alu magiarisarei!

Nu voi sè descriu mai pre largu reulu, pericolulu mare, ce jace dupa spatelè infintiatului comitetu. Lectorii voru pricepe usioru, cunoscundu planurile de magiarisare. Spuna-mi ori-cine, ce interesu pote avè regimulu

in muntele C o c o r ' a; apoi amu coboritu la Ialomiti'a, am trecut gãrl'a, si ne amu indreptatu pre strimtori'a ce duce la Pescera.

Lun'a erã splendida precum nu se vede de cãtu de pre munti, si stancele pre cari le despica Ialomiti'a, sgomotosa la obraf'a ei prin bolovani butinci monstruosi de marmure si graniti, se radican in form'a bradiloru pre o lature si alt'a a gãrlei in sageti de catedrale gotice imense pre ceru.

Pentru a trei'a ora me vedeam sub acèsta bolta inalta negra si afunda, care rechiamã interiorulu catedralei Parisului, si in fundulu carei-a se prelungese, printr'una intrare strimta, altarul misticu alu acestui templu. De duoe ori am venitu aci de la Sinaia preste muntele Furnic'a, pre unde am si intimplatu trei mese mari de petra in diferite distantie, caror'a n'am potutu ghici alta destinaune decãtu c'au servitu ca altare de sacrificie. Alt-felu, despre positiuni, vederi si frumsetie naturali, pre unde am venitu acum, urcandu Ialomiti'a, este incomparabile mai variatu sub tote privirile. Or'a erã diece, si vre una patru cincii calugarasi, palidi si garhoviti inca de juni in acèsta umediela aburosa si in acestu urletu eternu alu cataractelor Ialomitiei, semenau nisece Druidi surprinsi in capistea lor.

Luminãri aprinse in tote pãrtile. Lautarii, pre cari i luasemu de la bãi ca sè vedu efectulu lor pre aceste verfuri, cantandu, trei domne elegante si veri-una diece domni, cari au voitu sè me insoceca de la bãi in acèsta excursiune, printre vre-una trei-dieci de tierani, primari si dorobanti, amestecati, cautandu si cerendu fia-care cãte ce-va, erã negresitu pentru acesti bieti calugari desceptati la mediulu-noptii in asiè sgomotu, una adeverata invasiune de spirite necurate.

Lautari aci unde nu s'a auditu pote decãtu, d'in candu in candu, bucinulu tanguosu sèu fluierulu duosu alu vre-unui pastoru; nãiu'u, vior'a si cobz'a, aci unde nu s'a auditu de cãtu ragusitulu „domne miluesce“! femece cu elegantia bucorescena aci! de unde au venitu? pre unde au venitu? Lucru curatu nu pote fi! — Ispitele diabolosci ale lui s-tulu Antonu nu poteau fi mai tentatorie. — Unu calugaru descultiu, cu potcapulu pãna preste sprincene si preste urechie, si-faceã semnulu crucii, star-

magiaru de a inspectiunã, pre langa veghierea inspectoriloru pusi de dinsulu, inca si prin una comitetu scolele nostre confesiunale cari, dupa insa-si marturisirea inspectoriloru de scole, stau in cea mai buna relatiune unele cu altele in tota privinti'a, si cari scole tote sunt numai unite si neunite?

Ce alt'a vrè guvernulu decãtu a ajunge la resultulu ca, virindu in acestu Comitetu, mane sèu a-lalta, jidani si cine scie ce aduseture de ventu, sè pota introduce prin machiavelismulu sèu scole comunale, va sè dîca primulu pasiu de magiarisare.

Èta dara doi pasi deonestatori si rusnatori pentru istori'a acestui Districtu. Istori'a venitiorului va depinge dupa meritu si va judecã dupa cuvenintia acèsta umilintia. Nu sciu, deca domni d'in Pest'a voru sè merge si mai departe; venitiorulu ni va aretã.

Aceste am voitu, dle Red., de-si cu anim'a sangeranda a vi le espune, asiè precum au decursu, fara picu de esageratiune, ba fara a me lasã la una critica mai afunda. Publiculu va judecã si va analisã cu scrupulositate si severitate aceste acte; va judecã faptele Naseudeniloru, si va dîca: Onore vòe celoru ce ati sciutu senti si aperã interesele venitiorului natiunei romane! — si va condamnã pre acei mici la' sufletu si anima cari, preferescu a se inchinã unoru amagiri si promisiuni desierte, si cari nu prevedu sèu nu vreu a prevedè pericolulu mare ce amenintia venitiorulu natiunei.

Incheiu asta-data, urandu Naseudeniloru, mai alesu celoru m a r i, una mai mare amore, devotamentu si alipire cãtra romanismu, cãtra sacra nostra causa comuna, si strigandu-li:

Unirea dã potere, victia duratoria
Poporulu ce tinde spre mare venitioru,
Romane! asta arma invirte-o cu onore
Cu d'ins'a vei invinge pre-ai tei asupritori!!

Cu acèsta, inscriendu-o pre flamur'a romanismului, veti invinge, veti raportã victoria asupr'a inamiciloru nostri!

P u b l i u.

Socota

Comitetulu d'in M. Osiorheiu, formatu in caus'a nefericitoru Tofaleni, esposesionati prin Presedintele tablei regesci, baronulu A p o r u, are onore a ve rogã, Dle Redactoru, sè benevoiti a publicã numele totoruru marimosiloru contribuenti, precum si sumele incurse de la dinsi spre ajutorarea nefericitoru Tofaleni. Aceste sunt:

	fl.	cr.
De la Esc. Sa Dlu Metropolitu Ioanu Vancea	100	—
„ Domnulu Canonicu Iliã Vlaãa in Blasiu	5	—
„ „ „ Ioanu Fekete	5	—
„ „ „ T. Cipariu	5	—

citu in sucmanulu sèu imblanitu, in dosulu altarului bisericutiei ce s'a facutu aci de veri-una cãte va diecime de ani sub acoperisulu intrãrii in Pescera.

Pãna sè se asiedie lumea, pãna sè se faca focu intr'alta scorbura a Pescerei, care tiene locu de cuhnia, pãna sè se faca de mancare, radiete demanstiei pre stanc'a immensa si ascutita d'in facia schitului albindu crucea plantata acolo de unu calugaru fanaticu, care nici cã mai traiesce, ne a apucatu cu ceaurile in mane, ascultandu cum se sue resunetulu nãiului pre unde cobora Ialomiti'a.

In dat'a d'in urma, candu venisemu la Pescer'a Ialomitiei, mi trasesemu ore-cum planulu, cum s'ar' potè pe-trunde in interiorulu acestei pescere miraculose, plina de legende si de traditiuni, despre care fie-cine spune cãte ce-va si nu scie nimene nimic.

Staritiulu, pre care nu l'a potutu dobori gerurile a 26 de ierne si umedieele a 26 de vere, mi-aretã duoe gaure facute de ingineri nemti la gur'a unde este strimtori'a ce nu lasa sè intre cine-va in pescer'a mare.

N'amu intielesu de locu ce au voitu sè faca acesti ingineri nemti, precum le dîca staritiulu, cari au facutu aceste gaure, pre cari le au implutu cu prafu de pusca, ce n'au sciutu nici cum sè-lu pazesca, ca sè nu se ude atãta cãtu sè nu mai pota luã focu. Auvrutu sè sparga in susu stanc'a, candu ea este aci de una grosime adunca si nu poteã isbuti la altu-cc-va decãtu sè difformeze lucrulu, care are una forma? Nu este nevoia sè se sparga strimtori'a in susu, candu Pescer'a este astupata aci de petrisiu de stanca (gravior), pravalitu de isvorele d'in intru ale Pescerei si caditu prin surpature de pre boltirile Pescerei. Si ce aru fi folositu una largire in susu, candu Pescer'a este plina de apa? M'am miratu de ide'a aceloru ingineri si m'am pusu sè esecutu planulu meu, care constã in a deschide unu siantiu de la gur'a Pescerei, pãna unde sè se pota dã cursu apei spre Ialomiti'a, si apoi a trage afara cu sapele totu potmolulu de petrisiu de stanca, gramaditu pre d'in intru la gur'a Pescerei; si ast-felu, dandu drumulu apei si deschidendu d'in josu gur'a, sè se largesca intrarea.

(Va urmã)

Table with columns for names, professions, and amounts. Includes names like Cost. Pappalvi, Ianu Chirila, Basiliu Ratiu, etc.

VARIIETATI. (Adunarea de la Deva) convocata de Dlu Dr. Iosifu Hodosiu pre 4 si 5 octobre calend. n. in caus'a constituirii unei Societati in favorulu infintiarei teatrului romanu d'in coce de Carpati, are se fia, dupa informatiunile ce le primim, d'intre cele mai splendide. In diu'a d'antaiu, dupa siedintia, se va da unu concertu, la care voru participá mai multe dame si domni-siore romane. In ser'a a dou'a se va arangiá unu balu, era in diu'a a trei'a se va face, dupa placerea si convo-reá ospetiloru, una excursiune la Huniador'a, locu roman-ticu si istoricu, la Hatiegu, cu calea ferata, séu airea. In siedintia prima, Dnii Dr. Iosifu Hodosiu si Vul-canu voru pronuciá discursuri, cari voru lamuri im-portantia obiectului. Precum vedemu dara, nimicu nu va lipsi, ce pte se atraga pre unu publicu cátu mai nume-rosu. Noi sperámu cá, d'in locurile vecine si indepartate, se voru grabi barbati, si matrone, juni si juno, a se in-fatfisiá in numeru cátu mai frumosu la una Adunare, carea va fi nu numai una intalnire romana d'intre cele mai placute si petrecatorie, ci totodata, prin nobilita si generosulu concursu alu membriloru sei de ambe sexurile, va pune basa solida la unu institutu practic de cea mai mare importantia pentru educatiunea si cultur'a nostra nationala.

Sciri electrice. T o u r s, 21 sept. Germanii parasira depar-tementulu Renului de susu, unde apoi s'a inceputu éra-si recrutarea. — Fortaretia Toul fu atacata in 19 sept. cu mare taria, ataculu fu inse respinsu, bateriele inimicului fure demontate si nimicite. — Caletorii, cari sosescu d'in Versailles in Mans, spu-nu, cá prusii au suferitu una perdere la Meudon. L o n d r'a, 22. sept. Ieri a conveniu Favre cu Bismarck in Meaux unde, dupa una convorbire de una diumetate ora, si-schimbara prepunerile de pace. Favre luá propunerile lui Bismarck cu sine la Parisu spre a raportá guvernulu provisoriu si promise, cá in casu, daca se voru acceptá, in timpul celu mai scurtu se va rogá pentru una noua conferintia. Greutatea principala este ocupa-reá Parisului, carea Bismarck o voiesce, ca pre una garantia sine qua non. V i e n'a, 22. sept. „Tagebl.“ spune, cá con-venirea lui Favre cu Bismarck a ajutatú incátu-va mediu-locirea unui armistitiu. Thiers, insocitu de cinci insi, va sosi mane sera aici. Diariulu „N. Fr. Pr.“ i se scrie d'in Londr'a, cá raporturile agentiloru englezi constataza armárele pre sub as-cunsu ale Rusiei. Basati pre aceste sciri, aici in-cepu a acúsá pre Rusi'a, cá are intentiuni agre-sive contr'a Turciei, cari le ascunde si le acopere prin pretextulu cá vré a intreveni in favorulu integritatii teritoriulu francesu. B e r o l i n u, 23. sept. „Nordd. Allg. Ztg“ atribue una parte a victoriei de la Sédan „Inde-pendintiei belgice“, carea prin raporturile sale d'in Meziéres a tradatu miscárele lui Mac-Mahon. B r u s s e l'a, 23. sept. Nou'a foia napoleo-niana „Situatiunea“, infintiata, precum se dice de ex-imperates'a Eugeni'a, spune, cá Trochu voi-escu a aduce pre orleanisti pre tronulu francesu. Napoleonu, care nu porta vin'a resbelulu, luca la unu manifestu cátra Franci'a. P e t r u p o l e, 23. sept. Consululu ameri-canu si austriacu propusera a se face unu pasu colectivu pentru pace. Gortschakoff fu inse de pa-rere, cá acésta procedura ar' vatemá pre Prusi'a, de ace'a se se lase acésta numai in grigi'a Rusiei. Ambii consuli se invoira. (!!!)

Advertisement for 'Singularul depositoryu de inventiuni noue in Austria.' by A. Friedmann. Includes various product descriptions like 'Admonitiune', 'Cernusele cu masina', 'Pencilele adeveratu englese', 'Otrava patent', 'Mediu-locu radicalu', etc.